

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Правління ПАТ «НАСК «ОРАНТА»
«20» грудня 2016 року № 111
Голова Правління
_____ Грищенко В.М.

ДОДАТОК 3
ДО ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
(крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського
внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)
№ 97 (нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ, ОБЛАДНАННЯ, УСТАНОВОК
ТА ІНШИХ ВИРОБНИЧИХ МАШИН ВІД ПОЛОМОК

КИЇВ 2016

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці Додаткові умови добровільного страхування механізмів, обладнання, установок та інших виробничих машин від поломок (далі – Додаткові умови) розроблені відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Закону України «Про страхування» та інших законодавчих актів України і є Додатком 3 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу) № 97 (нова редакція) (далі – Правила).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОРАНТА» (далі - Страховик) відповідно до цих Додаткових умов укладає договори добровільного страхування механізмів, обладнання, установок та інших виробничих машин від поломок (далі - договори страхування) з юридичними та дієздатними фізичними особами (далі - Страхувальник).

Страхувальником може бути особа, яка є власником майна на правах приватної чи інших форм власності або розпоряджається, користується майном на правах повного господарського відання, оперативного управління або на інших підставах і має майновий інтерес відносно майна, що не суперечить законодавству України.

Договір страхування – письмова угода між Страховиком і Страхувальником, за якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхове відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування, на умовах, визначених у договорі страхування, а Страхувальник зобов'язується вносити страхові платежі у визначені строки та дотримуватись інших умов договору страхування.

Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

Умови страхування визначаються при укладанні договору страхування і можуть бути змінені (виключені або доповнені) за згодою сторін до настання страхового випадку за умови, що такі зміни не суперечать законодавству України.

Договір страхування може містити інші положення, що не передбачені цими Додатковими умовами, якщо такі положення відповідають цим Додатковим умовам і не суперечать законодавству України.

У цих Додаткових умовах терміни та визначення вживаються у таких значеннях:

Вигодонабувач - юридична або дієздатна фізична особа, в тому числі, зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, яка може зазнати збитків унаслідок настання страхового випадку, та призначається Страхувальником для отримання страхових відшкодувань за договором страхування.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику та/або Вигодонабувачу.

Страхова сума - визначена договором страхування грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку. Страхова сума, що зменшена на суму попередніх страхових відшкодувань, є граничною сумою виплати.

Страховий платіж (страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний сплатити Страховику згідно з умовами договору страхування.

Франшиза – визначена умовами договору страхування частина збитку, що не відшкодовується Страховиком. Франшиза може встановлюватися як в абсолютному розмірі, так і у відсотках страхової суми.

Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем і продавцем, після відповідного маркетингу за умови, що кожна зі сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу.

Дійсна вартість майна для цілей страхування – вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна, визначені відповідно до умов договору страхування.

Вартість відтворення - визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового об'єкта, який є ідентичним об'єктові оцінки.

Вартість заміщення - визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною.

Залишкова вартість заміщення (відтворення) – вартість заміщення (відтворення) об'єкта оцінки за вирахуванням усіх видів зносу.

Знищення (загибель) майна - втрата експлуатаційних споживчих якостей майна, внаслідок чого унеможливується їх відновлення і подальше використання майна за призначенням. Застраховане майно вважається знищеним при технічній неможливості його відновлення або якщо воно знаходиться в такому стані, коли необхідні відновлювальні витрати дорівнюють або перевищують його вартість безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Пошкодження майна - часткова втрата експлуатаційних якостей майна, які можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за призначенням. Застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, не перевищують вартості пошкодженого майна, яку воно мало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Прямі збитки - поточна вартість витрат на відтворення, заміщення або відшкодування ринкової вартості об'єкта оцінки без урахування не отриманих майбутніх вигод.

Працівники Страхувальника - штатні працівники Страхувальника (робітники, службовці), які

уклали трудові договори зі Страхувальником.

ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у цих Додаткових умовах та договорі страхування.

На підставі цих Додаткових умов на страхування приймаються машини, устаткування, обладнання, механізми, апарати, фундаменти цих застрахованих машин (далі – застраховане майно) в тому числі:

машини, механізми, апарати, механічне обладнання або технологічне устаткування, машини, які виробляють енергію (парові котли, турбіни, генератори тощо);

машини для розподілу енергії (трансформатори, високовольтні та низьковольтні установки тощо);

виробничі, будівельні та допоміжні машини (катки, підйомні крани, грейдери, токарні, ткацькі верстати, паперозділювальні машини, змішувачі, насоси, компресори, ємності, преси тощо);

інструменти;

холодильні камери та їх установки (обладнання).

За цими Додатковим умовам на страхування приймається майно, що знаходиться в робочому стані. Майном, що знаходиться в робочому стані вважаються ті механізми, обладнання, установки та інші виробничі машини, монтаж і установка яких цілком завершені і які після пускових та налагоджувальних робіт і випробувань цілком підготовлені до експлуатації, інше спеціальне обладнання, норма експлуатації яких регламентована відповідними документами.

Якщо договором страхування не передбачено інше, застрахованим вважається тільки те майно, яке належать Страхувальнику на правах власності, а також майно, одержане або передане за договорами найму, оренди чи лізингу, або прийняте від інших осіб. Застрахованим вважається також майно, придбане Страхувальником у кредит та яке є забезпеченням цього кредиту.

За цими Додатковими умовами на страхування не приймаються: обчислювальна техніка, периферійне та мережеве обладнання, засоби зв'язку та передачі інформації, медичні апарати (що використовують іонізуюче випромінювання та електронні медичні прилади, електронні вимірювальні прилади, спеціалізоване обладнання кіно- та телестудій, кінокопіювальних фабрик та кіномережі, конторські машини, помножувальна техніка, електронні мікроскопи, радіолокаційні станції, антенні засоби, тощо.

СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

За цими Додатковими умовами підлягають страхуванню такі ризики:

Непередбачені поломки або дефекти.

Дефекти лиття та матеріалів.

Помилки в конструкції та розрахунках.

Помилки, які зроблені при виготовленні та монтажу.

Помилки в експлуатації, обслуговуванні.

Під помилками слід розуміти такі події, які Страхувальник або його представники не змогли вчасно передбачити, або не могли б їх передбачити на основі професійних знань.

Розриви тросів і ланцюгів, падіння застрахованого майна і удару його об інші предмети, перевертання та інші механічні пошкодження.

Перевантаження, енергетичне перевантаження, перегрів, вібрації, заклинювання, засорювання механізму сторонніми предметами, зміни тиску усередині механізму, дія відцентрової сили і “втоми” матеріалу.

Гідравлічний удар або брак рідини в казанах або апаратах, що діють за допомогою пару або рідин.

Коротке замикання, перевантаження електромережі, падіння напруги та інші електричні ризики.

Договором страхування може бути передбачено страхування як за окремим страховим ризиком, так і за групою страхових ризиків.

За згодою сторін умови страхування можуть бути змінені, доповнені, або замінені іншими, загальноприйнятими в міжнародній страховій практиці, якщо це не суперечить законодавству України.

Страховим випадком є передбачена п. 3.1 цих Додаткових умов і договором страхування подія (або декілька подій), що відбулася (відбулися) у період дії договору страхування та на території його дії, з настанням якої (яких) виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі.

Майно приймається на страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ за наявності у Страховика чинної ліцензії на право здійснення добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

За цими Додатковими умовами страховими випадками не визнаються події, що відбулися внаслідок:

прямого чи непрямого впливу ядерного вибуху, радіації чи радіоактивного забруднення, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії і використанням радіоактивних матеріалів, хімічного забруднення;

конфіскації, арешту, вилучення, пошкодження чи знищення застрахованого майна внаслідок розпоряджень уповноважених органів;

використання застрахованого майна для інших цілей, ніж ті, для яких воно призначене; пожежі, хімічного вибуху (окрім вибуху суміші газу в котлах);

зсуву (обвалу) або осідання (просідання) ґрунту, якщо це було викликано проведенням підричних робіт, вилученням ґрунту з котлованів, кар'єрів, засипкою порожнин або проведенням земленасіпних та будівельних робіт або будь-якої іншої діяльності людини;

будь-яких дефектів машин та/або обладнання, що мали місце на момент укладання договору страхування та мали бути відомі Страхувальнику;

безпосереднього впливу експлуатаційних факторів (ферментації, зносу, корозії, окислювання, накипу, гниття й інших природних процесів, що притаманні застрахованому майну);

проведення випробувань або експериментальних робіт, при яких були навмисно завищені експлуатаційні навантаження;

порушення умов пожежної і охоронної безпеки, інших встановлених правил та нормативів використання і збереження застрахованого майна, умов технологічних процесів, техніки безпеки, що призвело до знищення (загибелі), пошкодження або втрати застрахованого майна.

помилки у конструкції, дефектів лиття та матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток несе виробник або постачальник або особа, яка проводила їх ремонт або технічне обслуговування (за гарантійними зобов'язаннями відповідно до законодавства або договору).

Страховик не відшкодовує:

моральної шкоди, шкоди, завданої навколишньому природному середовищу;

збитки внаслідок пошкодження інструменту, прокладок, фільтрів і інших предметів що підлягають періодичній заміні;

витрати на паливно-мастильні матеріали, газ, охолоджувальні рідини, каталізатори, інші хімікати та допоміжні матеріали;

витрати на усунення функціональних неполадок, за виключенням випадків, коли такі неполадки виникли внаслідок збитку, який підлягає страховому відшкодуванню;

витрати на поточне технічне обслуговування;

непрямих та інших витрат, які можуть бути викликані настанням страхового випадку (штраф, втрата прибутку/вигоди, простій, платежі за оренду, банківське обслуговування, витрати на утилізацію);

будь-якого роду військових дій, маневрів чи інших військових заходів і їх наслідків, пугтів, заколотів, терористичних актів, громадянської війни, народних хвилювань, страйків, несанкціонованих зборів прямих або побічних наслідків актів тероризму, включаючи пошкодження або знищення майна від пожежі або вибуху, прямо чи побічно пов'язаних з терористичним актом;

будь-якого пошкодження, псування програмного забезпечення, комп'ютерних програм.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що пов'язані з видом та станом, умовами експлуатації і збереження застрахованого майна, що не суперечать законодавству України.

ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

Страхова сума - визначена договором страхування грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страхова сума встановлюється за згодою сторін в розмірі вартості відтворення застрахованих предметів договору страхування (машин та/або обладнання, устаткування), якщо інше не передбачено договором страхування.

Під вартістю відтворення розуміють вартість нової одиниці машини та/або обладнання, включаючи витрати на сплату митних платежів, транспортування та монтаж.

Якщо страхова сума, зазначена в договорі страхування, менша вартості відтворення предмету договору страхування, Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в договорі страхування за цим предметом договору страхування, співвідноситься до вартості відтворення такого майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

За згодою сторін страхова сума може встановлюватися у розмірі певної частки вартості застрахованого майна. При цьому страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених за страховою подією збитків, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо страхова сума, встановлена договором страхування, перевищує вартість застрахованого майна на дату укладення договору страхування, то такі положення договору страхування є недійсними у тій частині страхової суми, що перевищує вартість застрахованого майна на дату укладення договору страхування та/або на момент настання страхового випадку.

Страхова сума визначається окремо за кожним застрахованим предметом договору страхування.

Страхова сума може бути встановлена за окремим страховим ризиком, за групою страхових ризиків, за окремим предметом договору страхування або групою предметів договору страхування, за договором страхування в цілому або на інших умовах, зазначених у договорі страхування.

Договором страхування можуть бути передбачені обмеження розміру виплати страхового відшкодування (ліміти відповідальності Страховика) за страховими випадками, за окремими предметами договору страхування, за групою предметів договору страхування, за видами (категоріями) майна.

Страхові суми у договорі страхування встановлюються у національній валюті України - гривні. За згодою сторін у договорі страхування може бути зазначена страхова сума в гривнях, в еквіваленті до іншої валюти.

Договором страхування може бути передбачено відшкодування Страхувальнику документально підтверджених доцільних витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку на розчищення та прибирання зазначеної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку, транспортування сміття до найближчого місця зберігання, на рятування застрахованого майна, заходи щодо запобігання збиткам чи їх зменшення, переміщення майна в безпечне місце або в інше місце зберігання тощо. При цьому:

За договором страхування може бути встановлена додаткова страхова сума у розмірі не

більш ніж 10% страхової суми, зазначеної у договорі страхування на відшкодування доцільних витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку;

або

Договором страхування в межах страхової суми може бути передбачено відшкодування Страхувальнику документально підтверджених доцільних витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку, у розмірі, що не перевищує 5% страхової суми, зазначеної у договорі страхування. При цьому загальний розмір страхового відшкодування не повинен перевищувати страхової суми (граничної суми виплати), зазначеної у договорі страхування.

Договором страхування може бути передбачена франшиза, яка зазначається у договорі страхування.

Франшиза може встановлюватися як в абсолютному розмірі, так і у відсотках страхової суми.

Встановлена за договором страхування безумовна франшиза завжди вираховується із суми збитку за кожним страховим випадком.

При встановленні за договором страхування умовної франшизи, збитки, які не перевищують встановленої умовної франшизи, не відшкодовуються Страховиком і відшкодовуються у повному обсязі, якщо їх розмір перевищує умовну франшизу.

СТРАХОВИЙ ТАРИФ, СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ВНЕСЕННЯ

Страховий тариф – це ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Розмір страхового тарифу визначається при укладанні договору страхування за згодою Сторін на підставі базових страхових тарифів, які наведені у Додатку 1 до цих Додаткових умов, з урахуванням ступеня страхового ризику, умов договору страхування, і зазначається у договорі страхування.

Розмір та умови внесення страхового платежу визначаються договором страхування.

При укладанні договору страхування Страхувальнику, за узгодженням зі Страховиком, може бути надана можливість внесення страхового платежу частинами. Розміри частин страхового платежу і строки їх внесення визначаються договором страхування.

Першу частину страхового платежу Страхувальник зобов'язаний сплатити не пізніше дати, зазначеної у договорі страхування як дата початку строку дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

При внесенні страхового платежу частинами, якщо друга чи наступні частини страхового платежу не надійшли у повному обсязі в строки, зазначені у договорі страхування, дія договору страхування в частині зобов'язань Страховика припиняється після завершення 24 години дня, до якого Страхувальник мав сплатити наступну частину страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо інше не передбачено договором страхування, Страхувальник втрачає право на сплату страхового платежу частинами, якщо до сплати наступної частини страхового платежу

Страховальник заявив про настання страхового випадку. У такому разі Страховик має право вимагати від Страховальника сплатити достроково несплачену частину річного страхового платежу або утримати несплачену частину страхового платежу із суми страхового відшкодування.

Валюта страхування визначається згідно із законодавством України.

СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Строк дії договору страхування визначається за згодою сторін і зазначається у договорі страхування.

Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу, або першої частини страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

Територія (місце страхування) дії договору страхування зазначається у договорі страхування.

Майно вважається застрахованим, якщо воно знаходиться в місці страхування за зазначеною в договорі страхування адресою, якщо інше не передбачено договором страхування.

Майно, що переміщується з території страхування внаслідок настання або безпосередньо перед настанням страхового випадку, також вважається застрахованим у разі знищення, пошкодження або втрати під час такого переміщення, якщо інше не передбачено в договорі страхування.

ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Для укладання договору страхування Страховальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, що є невід'ємною частиною укладеного договору страхування.

Подання заяви не зобов'язує сторони до укладення договору страхування.

При укладанні договору страхування Страховальник зобов'язаний:

повідомити Страховику всі відомі обставини, що мають істотне значення, для визначення ступеня страхового ризику, якщо ці обставини невідомі та/або не можуть бути відомі Страховику. Істотними визнаються обставини, зазначені у договорі страхування та в заяві на страхування;

пред'явити Страховику документи, що засвідчують особу Страховальника чи його уповноваженого представника: довіреність або інший документ, що свідчить про наявність та обсяг повноважень представника Страховальника;

пред'явити Страховику документи на майно, що підтверджують право Страховальника на володіння, та/або користування, та/або розпорядження майном, тобто свідчать про майновий інтерес Страховальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке приймається на страхування;

пред'явити Страховику інші документи, що стосуються майна, на його вимогу;

на вимогу Страховика пред'явити Страховику майно для його огляду та фотографування, про що складається акт огляду майна, який підписується сторонами і зберігається у Страховика.

Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що Страховальник навмисно надав Страховику неправдиві відомості про обставини, зазначені у пункті 8.3 цих Додаткових умов, та/або свідомо приховав від Страховика обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити Страховальнику у

виплаті страхового відшкодування.

У разі втрати договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальникові за його письмовою заявою дублікат.

Усі зміни та доповнення до умов договору страхування вносяться за згодою Страхувальника і Страховика шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

Страхувальник має право:

На отримання страхового відшкодування при настанні страхового випадку в порядку, передбаченому договором страхування та цими Додатковими умовами.

Ініціювати внесення змін до договору страхування.

На одержання дублікату договору страхування у разі його втрати.

Страхувальник зобов'язаний:

Вносити страхові платежі у розмірах і у строки, визначені договором страхування.

При укладанні договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

Уживати заходи для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику.

Якщо інше не передбачено договором страхування, впродовж 3 (три) робочих днів повідомити Страховика про будь-яку зміну страхового ризику (відомостей, зазначених у заяві на страхування та/або договорі страхування). У разі збільшення ступеня ризику на вимогу Страховика укласти додаткову угоду до договору страхування і внести додатковий страховий платіж.

Забезпечити доступ представникам Страховика до документації, що має безпосереднє відношення до предмету договору страхування.

Виконувати інструкції зі зберігання, експлуатації та обслуговування застрахованого майна, використовувати його лише за прямим призначенням.

При укладанні договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору страхування.

Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами договору страхування.

Уживати всіх необхідних заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих унаслідок настання страхового випадку.

У разі отримання Страхувальником та/або Вигодонабувачем відшкодування збитку в будь-якій формі від третіх осіб, винних у настанні страхового випадку, протягом 3 (три) робочих днів (з дня отримання) письмово сповістити про це Страховика, а якщо виплата страхового відшкодування вже була здійснена Страховиком - упродовж 30 (тридцять) робочих днів повернути Страховику суму отриманого страхового відшкодування або відповідну його частину.

Страховик має право:

Перевіряти достовірність інформації та документів, наданих Страхувальником, а також виконання (дотримання) умов договору страхування.

Здійснювати огляд місця страхування та майна Страхувальника (в т.ч. робити фото- та відеозйомку) при укладанні договору страхування, в період його дії та після настання страхового випадку.

З'ясувати причини, обставини та наслідки настання страхового випадку, перевіряти всі надані Страхувальником документи, направляти запити в компетентні органи з питань, пов'язаних із розслідуванням причин настання страхового випадку і визначенням розміру збитку; самостійно проводити розслідування для з'ясування причин та обставин страхового випадку.

Брати участь у заходах щодо збереження і рятування застрахованого майна, а також спрямованих на зменшення збитків. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком страхового випадку.

Ініціювати внесення змін до договору страхування і вимагати від Страхувальника внесення додаткового страхового платежу при підвищенні ступеня ризику.

Отримати від Страхувальника та/або Вигодонабувача всі документи, необхідні для реалізації права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

Відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у випадках та в порядку, передбачених цими Додатковими умовами та договором страхування.

На дострокове припинення дії договору страхування згідно із законодавством України.

Страховик зобов'язаний:

Ознайомити Страхувальника з умовами договору страхування і цими Додатковими умовами.

Упродовж 2 (два) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування.

При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати пені, розмір якої визначається умовами договору страхування.

Відшкодувати витрати Страхувальника щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

За заявою Страхувальника у разі вжиття ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості майна переукласти з ним договір страхування.

Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, передбачених законом.

Договором страхування можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика і Страхувальника.

ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

При настанні страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

Безпосередньо з місця події, але не пізніше 24 годин з моменту настання події, або як тільки стане відомо про настання події, що має ознаки страхового випадку, повідомити Страховика та/або цілодобову сервісну службу Страховика. Якщо Страхувальник, його представник не могли зробити цього з об'єктивних причин, вони повинні повідомити Страховика та/або цілодобову сервісну службу Страховика одразу, як тільки це стане можливим.

Ужити всіх необхідних заходів для запобігання збільшення розміру шкоди та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку.

Повідомити представників компетентних органів (МВС, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, відомчі аварійні служби, пожежна охорона або інші) залежно від характеру події за місцем її настання або як тільки стане відомо про її настання та забезпечити наявність документів, що підтверджують настання страхового випадку.

Без письмової згоди Страховика не робити заяв і не брати на себе зобов'язань щодо добровільного відшкодування збитку, не визнавати повністю чи частково своєї відповідальності і не підписувати будь-яких документів, що встановлюють розміри збитку за вимогами, висунутими до нього у зв'язку зі страховим випадком, окрім випадків, передбачених законодавством України.

Якщо інше не передбачено договором страхування, подати письмову заяву про страховий випадок (за встановленою Страховиком формою) не пізніше 2 (два) робочих днів від моменту його настання/моменту, коли Страхувальник дізнався про настання страхового випадку. Якщо з поважних причин Страхувальник, його представник не змогли подати Страховику заяви про страховий випадок у встановлений договором страхування строк, вони зобов'язані підтвердити це документально.

Надати Страховику пошкоджене майно для огляду. Зберігати незмінними пошкоджене (знищене) застраховане майно, місце події, оточуючі предмети тощо, які будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого (знищеного) майна, оточуючих предметів тощо, здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також із міркувань безпеки та зменшення розмірів збитків, за письмовою згодою Страховика або через 5 (п'ять) календарних днів, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня повідомлення Страховика про настання страхового випадку.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

Для врегулювання страхового випадку Страхувальник, його представник зобов'язані, якщо інше не передбачено договором страхування, крім заяви, передбаченої п.10.5 цих Додаткових умов, надати Страховику достовірну інформацію і документи, необхідні для підтвердження факту, причин та обставин настання страхового випадку і визначення розміру страхового відшкодування, а саме:

договір страхування;

довідку компетентних органів України (відповідно до характеру події) про факт та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку (довідка Державної служби України з надзвичайних ситуацій, пожежної, відомчих аварійних або інших служб; витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі - ЄРДР), або довідка про відмову у внесенні заявленої

події до ЄРДР; у разі кримінального провадження - документи відповідного підрозділу МВС України щодо стану кримінального провадження; вирок або інше рішення суду тощо);

договором страхування можуть бути визначені випадки, при настанні яких довідки компетентних органів не є обов'язковими;

перелік пошкодженого, знищеного (загиблого) майна із зазначенням його вартості на день настання страхового випадку, а також перелік врятованого майна із зазначенням його вартості на день настання страхового випадку;

детальні фотознімки пошкодженого/знищеного застрахованого майна та окремих його частин із зазначенням на них дати фотографування;

акт огляду, якщо сюрвейерський огляд проводився;

висновок експертів про вартість і міру подальшої придатності пошкодженого майна (якщо експерти притягувалися);

документи, що підтверджують вартість знищеного та/або пошкодженого майна: договір купівлі - продажу, документи оцінки, чеки, фактури, квитанції на придбання застрахованого майна, витяги, копії інвентарних карток, засвідчені копії рахунків та інших документів, за змістом яких Страхувальник (Вигодонабувач) може довести його вартість на час придбання чи укладання договору страхування;

бухгалтерські документи; акти інвентаризації тощо;

документи, які підтверджують розмір заподіяних збитків (необхідні витрати на ремонт або заміну застрахованого майна, якому заподіяно збиток: кошториси (калькуляції) на проведення ремонтних робіт або документи відповідних організацій, що підтверджують витрати на ремонт пошкодженого майна, якщо вони були здійснені за згодою Страховика, тощо);

технічна документація, акти проведення стендових або попередніх випробувань, обстежень;

перелік та характеристика конструктивних недоліків із зазначенням виявлених дефектів в пошкодженому застрахованому майні (із зазначенням вузлів, блоків, агрегатів та інших частин пошкодженого застрахованого майна);

пояснювальні записки працівників Страхувальника (його представників) про допущені помилки при експлуатації, обслуговуванні застрахованого майна, із зазначенням причин та характеру допущених помилок;

документи, що підтверджують розмір необхідних, розумних та доцільних витрат, здійснених з метою запобігання і зменшення збитків і рятування застрахованого майна, а також інших видів витрат, яких зазнав Страхувальник через настання страхового випадку, відшкодування яких було передбачено договором страхування;

документи, що підтверджують право власності (володіння) пошкодженим, знищеним або втраченим застрахованим майном, законність прав на отримання страхового відшкодування, документи про правонаступництво для спадкоємців;

Для прийняття обґрунтованого рішення за заявленою подією, з'ясування обставин страхового випадку та встановлення розміру матеріального збитку Страховик має право письмово вимагати подання інших документів, що підтверджують факт і обставини настання страхового випадку.

Усі документи, перелічені у цьому розділі, повинні бути достовірними, оформленими згідно з

вимогами законодавства України, засвідчені належним чином. Страховик робить копії наданих Страхувальником документів і долучає їх до справи з урегулювання страхового випадку, а оригінали повертає особі, що надала документи.

ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКІВ ТА ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Відповідно до цих Додаткових умов відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки, заподіяні Страхувальнику внаслідок настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

Страхове відшкодування виплачується після надання Страхувальником Страховику всіх необхідних документів за страховим випадком, огляду пошкодженого застрахованого майна Страховиком (його представником) та складання акта огляду, визначення обставин, причин, розміру і характеру заподіяного збитку.

Розмір страхового відшкодування здійснюється за вирахуванням франшизи, суми, отриманої як відшкодування від особи, винної у заподіянні збитків, чи від третьої особи, розміру збитків, відшкодованих Страхувальнику іншим страховиком за цим страховим випадком.

У разі, якщо страхова сума, що встановлена договором страхування, нижча за вартість відтворення застрахованого майна, то умови виплати страхового відшкодування зазначаються у договорі страхування при його укладанні.

Якщо інше не передбачено договором страхування, то розмір страхового відшкодування визначається (з урахуванням інших умов цих Додаткових умов та договору страхування) в межах страхової суми (граничної суми виплати):

При знищені (загибелі) застрахованого майна - у розмірі його дійсної вартості на момент настання страхового випадку, включаючи витрати, пов'язані із демонтажем, за вирахуванням вартості залишків, придатних для подальшого використання чи реалізації. Вартість придатних залишків застрахованого майна за рішенням Страховика визначається або шляхом експертної оцінки, або визначенням ціни реалізації цих залишків, якщо інше не передбачено договором страхування.

При пошкодженні застрахованого майна - у розмірі вартості витрат на його відтворення до стану, в якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Якщо інше не передбачено договором страхування, то витрати на відновлювальний ремонт включають:

витрати на матеріали, деталі та запасні частини;

витрати на демонтаж та монтаж пошкодженого предмету договору страхування;

витрати на доставку матеріалів, деталей і запасних частин або самих машин та/або обладнання (устаткування) до місця проведення ремонтних робіт;

витрати на проведення ремонтних робіт;

митні збори та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до того стану, в якому воно знаходилось на момент настання страхового випадку.

Якщо інше не передбачено договором страхування, до вартості витрат на відновлювальний ремонт не включаються і не підлягають відшкодуванню:

витрати, пов'язані зі змінами чи покращенням застрахованого майна;

витрати, пов'язані із проведенням тимчасового або допоміжного ремонту;

витрати за терміновість;

інші витрати, здійснені понад необхідні.

Розрахунок розміру страхового відшкодування здійснюється за середньоринковими цінами і тарифами, які діють у місцевості розташування застрахованого майна на дату укладення договору страхування або на дату настання страхового випадку відповідно до умов, визначених договором страхування.

Порядок визначення розміру страхового відшкодування при настанні страхового випадку зазначається в договорі страхування.

Якщо застраховане майно застраховане у кількох страховиків, і загальна страхова сума перевищує вартість застрахованого майна, то страхове відшкодування, що виплачується всіма страховиками, не може перевищувати вартості застрахованого майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

До Страховика, який здійснив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

Загальний обсяг страхових відшкодувань за всіма страховими випадками, що сталися в період дії договору страхування, не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування.

Розмір виплати страхового відшкодування за кожним окремим предметом договору страхування не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування, за таким предметом договору страхування.

Після здійснення Страховиком виплати страхового відшкодування страхова сума може бути відновлена шляхом укладення додаткової угоди до договору страхування та внесення додаткового страхового платежу після здійснення ремонту застрахованого майна і додаткового огляду його Страховиком (представником Страховика).

У разі виникнення суперечок між сторонами про причини настання страхового випадку і розміру збитку кожна зі сторін має право зажадати проведення експертизи. Експертиза проводиться за рахунок сторони, що зажадала її проведення.

Якщо внаслідок страхового випадку пошкоджено застраховане майно і здійснено страхове відшкодування, але після ремонту майно не було пред'явлено для огляду або відсутні документи, що підтверджують факт проведення ремонту та його оплати, то при настанні наступного страхового випадку з суми страхового відшкодування вираховується вартість усунення попередніх пошкоджень. Калькуляція (розрахунок) вартості таких пошкоджень складається Страховиком на дату настання останнього страхового випадку.

СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ

СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Страховик приймає рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування впродовж 30 (тридцять) робочих днів від дня одержання Страховиком всіх необхідних документів, що підтверджують факт настання, причини, обставини та наслідки страхового випадку.

Виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) на страхову виплату та складеного Страховиком страхового акта, із визначенням розміру страхового відшкодування; у строк до 15 (п'ятнадцять) робочих днів після прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик здійснює виплату страхового відшкодування.

Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик направляє Страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин упродовж 15 (п'ятнадцять) робочих днів від дня його прийняття.

Якщо до сплати чергового страхового платежу (при сплаті страхового платежу частинами) Страхувальник заявив про настання страхового випадку, Страховик здійснює страхове відшкодування з урахуванням умов, зазначених у п. 6.7 цих Додаткових умов.

ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

Навмисні дії Страхувальника (членів його родини, його представника або осіб, які знаходяться з ними у трудових відносинах) або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням їх громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника та вищезазначених осіб встановлюється відповідно до законодавства України.

Вчинення Страхувальником, членами його родини, його представником або особами, які знаходяться з ними у трудових відносинах, або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку.

Отримання Страхувальником відшкодування збитків у повному обсязі від особи, винної в їх заподіянні.

Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на те причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

Інші випадки, передбачені законом.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, що не суперечать закону.

Страхувальник може у судовому порядку оскаржити відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування.

УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Дія договору страхування припиняється і договір втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

закінчення строку дії договору страхування;

виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

несплати Страхувальником страхового платежу або його частини у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика впродовж 10 (десять) робочих днів від дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачене умовами договору страхування;

ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених законодавством України;

ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

ухвалення судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

в інших випадках, передбачених законодавством України.

Дію договору страхування може бути достроково припинено на вимогу Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана належним чином повідомити іншу не пізніше ніж за 30 днів до дати передбачуваного припинення дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

У разі дострокового припинення дії договору страхування на вимогу Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

У разі дострокового припинення договору страхування на вимогу Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Спори, пов'язані з договором страхування, вирішуються у порядку, передбаченому законодавством України.

ОСОБЛИВІ УМОВИ

Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Додаткових умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх поширення на Сторони договору страхування, повинні бути передбачені договором страхування.

PAGE

PAGE

PAGE 2